



---

# MONITOR GOSPODARCZY INSTYTUTU ZACHODNIEGO

2/2025  
14.03.2025



*Redakcja:*  
*dr Piotr Andrzejewski*

## **SYTUACJA EKONOMICZNA W NIEMCZECH – styczeń 2025 r.**

Początek 2025 r. przyniósł dla Niemiec sprzeczne dane dotyczące sytuacji gospodarczej. Wskaźniki wyprzedzające sugerują niewielką poprawę. Doszło jednak do pogłębienia rozdźwięku pomiędzy pozytywnym trendem w sektorze usług, a recesją w sektorze produkcyjnym. Niepewność wzmacniają takie czynniki jak słaby popyt krajowy i zagraniczny, większe ryzyko geopolityczne (zwłaszcza w odniesieniu do polityki handlowej USA, która pogarsza nastroje konsumenckie i inwestycyjne). Styczeń 2025 r. nie przyniósł oczekiwanego ożywienia gospodarczego. Eksport spadł drugi rok z rzędu, za co odpowiadają przede wszystkim rynek europejski (-1,3%) i Chiny (-7,4%). Natomiast eksport towarów do USA wzrósł o 2,4% w ujęciu miesięcznym. Import towarów pozostał na niezmiennym poziomie. Produkcja przemysłowa wzrosła o 2% w ujęciu miesięcznym, co wzbudziło nadzieje na odbicie gospodarcze. Inflacja spadła o 0,3 punktu procentowego do +2,3%, co było spowodowane słabszym wzrostem cen żywności (+0,8%) i dalszym spadkiem cen energii (-1,6%). Stopa bezrobocia wyniosła 3,5% i wzrosła nieznacznie w porównaniu do końca 2024 r. Warto odnotować wzrost liczby osób korzystających z postojowego (*Kurzarbeit*), jest to ok. 300 000 osób. Liczba upadłości utrzymała się na podobnym poziomie jak w poprzednich miesiącach, jednak jest o 24,1% wyższa niż w styczniu 2024 r. i o 48,7% wyższa od średniej ze stycznia w latach 2016–2019.



[Die wirtschaftliche Lage in Deutschland in Februar 2025](#)

## **ANALIZY**

### **🕒 POTRZEBA NOWEJ POLITYKI PRZEMYSŁOWEJ**

Raport "*Industriepolitik: Auf dem Vormarsch, aber Motivation und Wirkung meist nicht überzeugend* (Polityka przemysłowa: w ofensywie, ale z nieprzekonującą motywacją i skutkami)", autorstwa ekonomistów Niny Czernich i Olivera Falcka analizuje wzrost polityki przemysłowej na świecie i jej efektywność. W szczególności skupia się na tym, czy współczesne polityki przemysłowe przynoszą zamierzone korzyści i jakie wyzwania przed nimi stoją. Według autorów w ujęciu globalnym doszło do wzrostu interwencji państwowych, ze względu na niedoskonałości rynkowe czy potrzebę osiągnięcia efektu skali. Co ważne, raport zauważa, że wzrasta liczba polityk przemysłowych, które nie są motywowane jedynie logiką ekonomiczną, ale również strategicznymi celami, takimi jak bezpieczeństwo narodowe, zmiany klimatyczne i odporność gospodarki.

Za przykład polityki przemysłowej raport wskazuje subwencje eksportowe oraz działania promujące eksport. Działania te mają być szczególnie popularne w krajach rozwiniętych, gdzie uzasadniane są one konkurencyjnością strategiczną i potrzebą redukcji emisji CO<sub>2</sub>. Są to

interwencje mające na celu wsparcie określonych sektorów, takich jak zielone technologie czy produkcja mikroelektroniki.

Jednakże w ocenie autorów polityki przemysłowe często prowadzą do niezamierzonych skutków, takich jak nowe zniekształcenia rynku i wysokie koszty biurokratyczne. Im bardziej konkretna i ukierunkowana jest dana polityka przemysłowa, tym większa staje się potrzeba jej regulacji i ewaluacji. Bardzo często polityki przemysłowe są prowadzone bez przeprowadzenia dokładnej analizy rynków i sektorów, co może prowadzić do powstania niepotrzebnych regulacji i zniekształceń.

Odpowiedzią autorów na wymienione powyżej zagrożenia ma być skupienie się na prowadzeniu szerokiej polityki podażowej, wspierającej inwestycje, badania i innowacje. Podstawą ma być stworzenie odpowiednio dobrych warunków ramowych, takich jak konkurencyjne opodatkowanie przedsiębiorstw czy efektywna regulacja. W ocenie raportu podejście oparte na mechanizmach rynkowych jest preferowane, gdyż pozwala uniknąć nadmiernych regulacji i kosztów biurokratycznych. Wymienionym przykładem jest tworzenie rynków dla produktów neutralnych klimatycznie poprzez zamówienia publiczne.

Ponadto raport zauważa, że wspieranie krajowych badań i rozwoju oraz lokalnych kompetencji w kluczowych technologiach jest niezbędne dla osiągnięcia technologicznej suwerenności, co jest szczególnie istotne w kontekście geopolitycznych wyzwań. W ocenie ekspertów dywersyfikacja dostawców oraz badania nad recyklingiem i nowymi materiałami mogą pomóc w zmniejszeniu zależności od krytycznych surowców.

Podsumowując, autorzy dostrzegają potrzebę prowadzenia polityki przemysłowej, która będzie dobrze zaplanowana i oparta na precyzyjnym dostosowaniu do specyficznych potrzeb i kontekstu rynkowego. Zgodność z mechanizmami rynkowymi ma ograniczyć ryzyko zniekształceń i kosztów biurokratycznych. Pośrednio ocenę ekonomistów z instytutu ifo z Monachium należy traktować jako poszukiwanie korekty wobec prowadzonej od 2019 r. polityki przemysłowej w Niemczech.

→ *ifo Institut, Industriepolitik: Auf dem Vormarsch, aber Motivation und Wirkung meist nicht überzeugend*

## **WIADOMOŚCI**

### **● Prognoza Handelsblatt na rok 2025**

Początek roku to czas publikacji prognoz gospodarczych. Według oceny Instytutu Badawczego Handelsblatt (HRI) niemiecka gospodarka wciąż nie zdołała przekroczyć poziomu sprzed pandemii koronawirusa i także w przyszłości będzie miała trudności z wyjściem ze stagnacji. HRI spodziewa się recesji -0,1% PKB w 2025 r., co oznacza, że HRI jest bardziej pesymistyczny niż inne instytuty ekonomiczne, które przewidują powrót Niemiec na ścieżkę wzrostu gospodarczego. Jak zauważyła HRI w latach 2002–2003 nastąpił dwuletni okres kurczenia się niemieckiej gospodarki, a obecnie istnieje ryzyko przebicia tamtej negatywnej koniunktury trzyletnią recesją. Ekonomści HRI spodziewają się, że niewielki wzrost gospodarczy powróci dopiero w 2026 r. i wyniesie 0,9%. „Gospodarka niemiecka przeżywa największy kryzys w powojennej historii. Pandemia, kryzys energetyczny i inflacja sprawiły, że przeciętny Niemiec stał się biedniejszy” – stwierdził Bert Rürup, główny ekonomista Handelsblatt. Dodał, że: „jak dziś wiemy, złota dekada niemieckiej gospodarki zakończyła się w 2018 r. [...] Gospodarka znajduje się obecnie w podwójnym kryzysie: końca globalizacji i początku trwającego około 15 lat okresu postępującego starzenia się społeczeństwa”.

W ocenie HRI gospodarkę wspierać będzie wyłącznie konsumpcja, zarówno prywatna jak i publiczna. Konsumpcja prywatna według przewidywań wzrośnie o 0,9% w 2025 r., co de facto oznacza, że osiągnie ona poziom tylko nieznacznie wyższy od 2019 r. Zgodnie z prognozą HRI, inwestycje brutto w kapitał trwałe, które są kluczowe dla innowacyjności i wzrostu, będą nadal maleć do końca okresu prognozowania: do roku 2026 r. mają osiągnąć poziom z końca 2016 r. Według HRI inflacja utrzyma się powyżej 2% zarówno w 2025, jak i 2026 roku. Jak zauważyła HRI może to w niedalekiej przyszłości postawić Europejski Bank Centralny przed trudną decyzją. Z jednej strony EBC chce pobudzić słabnącą gospodarkę poprzez obniżanie stóp procentowych, z drugiej strony przemawiają przeciwko temu nadal zbyt wysokie stopy inflacji.

→ [Handelsblatt Research Institute sieht Deutschland auch 2025 in der Rezession](#)

### **● Stan infrastruktury dla samochodów elektrycznych**

„W tej chwili mamy sporą nadwyżkę stacji ładowania” – stwierdził Till Gnann, koordynator ds. elektromobilności w Instytucie Fraunhofera ds. Badań Systemowych i Innowacyjnych w Karlsruhe. Zdanie to wydaje się zaprzeczać opinii zarówno przedstawicieli przemysłu motoryzacyjnego jak i polityków. Kanclerz Olaf Scholz (SPD) miał stwierdzić, że „infrastruktura ładowania pozostawia wiele do życzenia”. Z kolei minister gospodarki Robert Habeck (Zieloni) stwierdził w wywiadzie dla gazety „Bild”, że „należy poprawić warunki zakupu, stacje ładowania, ceny energii elektrycznej”. W programie wyborczym CDU/CSU (uznanej za bardziej sceptyczną wobec samochodów

elektrycznych) pada zdanie, że „infrastruktura ładowania musi zostać odpowiednio rozbudowana”. Według celu jeszcze z czasów kanclerstwa Angieli Merkel do 2030 roku w Niemczech ma powstać milion publicznych punktów ładowania samochodów elektrycznych. Środki z budżetu federalnego na ten cel mają stanowić piątą co do wielkości pozycję w subsydiach państwowych dla gospodarki. Także wśród opinii publicznej dominuje przekonanie, że infrastruktury dla samochodów elektrycznych jest „stanowczo za mało”. 57% respondentów uważa, że przeszkodą w decyzji o zakupie samochodu elektrycznego jest brak stacji ładowania. Jednakże według Federalnej Agencji Sieci – liczba miliona punktów ładowania została już osiągnięta, zwłaszcza na terenie prywatnym (przy 154 000 publicznych punktach ładowania). Ich łączna moc to 5,5 GW energii. Według statystyki UE Niemcy spełniły cel gęstości sieci ładowania z wynikiem 152%. Osoby jeżdżące samochodami elektrycznymi ładują je głównie prywatnie i rzadziej korzystają z sieci publicznej, co ma zaburzać statystyki. Według tygodnika „Der Spiegel” możliwość własnego ładowania jest przywilejem właścicieli domów. Według Tila Gnanna liczba stacji ładowania będzie ulegać stopniowemu zmniejszeniu, zwłaszcza poza głównymi arteriami i centrami handlowymi. Dla porównania 48 mln pojazdów z silnikami spalinowymi obsługuje tylko 15 000 stacji paliw.

→ [Der Spiegel, Hat Deutschland mehr als genug Ladesäulen?](#)

### ● **Inflacja powyżej celu w 2025 r.**

Monachijski Instytut Ifo nie spodziewa się szybkiego spadku inflacji w 2025 r. Według ekonomisty Timo Wollmershäusera inflacja w Niemczech utrzyma się na poziomie około 2,5%, czyli powyżej celu Europejskiego Banku Centralnego. Ocena Ifo opiera się na miesięcznym badaniu planów cenowych w gospodarce. W styczniu pozostały one praktycznie niezmienione i wyniosły nieco poniżej 19,6 punktów. Oznacza to, że odsetek firm, które chcą podnieść ceny, jest o 19,6 punktów procentowych wyższy od odsetka firm, które chcą je obniżyć. Ten podbijający inflację trend jest szczególnie dostrzegalny wśród dostawców usług konsumenckich i sprzedawców detalicznych. Warto podkreślić, że w przypadku dostawców usług wartość wzrosła z 19,9 do 27,5 punktów. Według badania hotele, biura podróży i dostawcy usług z branży artystycznej, rozrywkowej i rekreacyjnej planują podwyżki cen. Natomiast w branży gastronomicznej wskaźnik ten znacząco spadł. W handlu detalicznym wartość wzrosła z 28,5 do 30,2 punktów. Sprzedawcy zabawek, odzieży, kwiatów i artykułów papierniczych planują podnosić ceny w 2025 r. Według Ifo presja cenowa słabnie jednak w branżach spożywczej, AGD, sklepach z narzędziami i handlu samochodowym, a branża rowerowa planuje nawet obniżenie cen. Co ważne dla niemieckiej gospodarki przemysł energochłonny wyraża gotowość do obniżenia cen. Oczekiwania cenowe są znacznie niższe w sektorze produkcyjnym, gdzie spadły do 6,6 punktów. Oczekuje się stabilizacji cenowej w branży budowlanej.

→ [Handelsblatt, Ifo-Institut erwartet Inflation über zwei Prozent](#)

## **KALENDARIUM**

<b>DATA</b>	<b>MIEJSCE</b>	<b>WYDARZENIE</b>
08.01.2025	Berlin	Federalna Agencja Sieci ustaliła wstępne dane dotyczące rozbudowy odnawialnych źródeł energii w produkcji energii elektrycznej w 2024 roku. Zainstalowana moc elektrowni odnawialnych wzrosła o prawie 20 gigawatów do łącznej mocy prawie 190 gigawatów. W porównaniu z rokiem poprzednim oznacza to wzrost o 12%.
13.01.2025	Karlsruhe	Minister Robert Habeck oraz minister finansów Badenii-Wirtembergii Danyal Bayaz wzięli udział w konferencji „Prompting Tomorrow” w ramach de:hub Pitch Night – wydarzenia skupiającego start-upy zajmujące się sztuczną inteligencją.
15.01.2025	Berlin	Ministerstwo Gospodarki i Ochrony Klimatu opublikowało informację o nowym programie dofinansowania technologii cyfrowych jako dźwigni gospodarki o obiegu zamkniętym. Dofinansowanie zostanie przyznane projektom polegającym na opracowaniu lub przetestowaniu prototypowych rozwiązań cyfrowych służących wdrożeniu gospodarki o obiegu zamkniętym oraz mającym wzmocnić markę „Made in Germany”. Wnioski firmy mogą składać do 24.03.2025 r. Kwota dofinansowania może wynieść do 20 mln euro.
21.01.2025	Rzym	Sekretarz stanu Philip Nimmermann reprezentował Ministerstwo Gospodarki i Ochrony Klimatu na konferencji dotyczącej tzw. Południowego Korytarza Wodorowego. Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele Niemiec: Austrii, Włoch, Algierii i Tunezji, którzy podpisali memorandum o utworzeniu bezpośredniego połączenia rurociągowego dla przesyłu wodoru między Afryką Północną a Włochami, Austrią i Niemcami. Składający się z pięciu podprojektów korytarz ma mieć łączną długość ok. 3500–4000 km.
21.01.2025	Berlin	Minister gospodarki i ochrony klimatu Robert Habeck oraz ministra środowiska, ochrony przyrody, bezpieczeństwa jądrowego i ochrony konsumentów Stefii Lemke ogłosili „Inicjatywę Doskonałości” dla przedsiębiorstw zaangażowanych w ochronę klimatu. Ma to stanowić zaproszenie dla firm do tworzenia wzorów dobrych praktyk oraz zachęcić do zakładania przedsiębiorstw mających na celu ochronę klimatu.
22.01.2025	Davos	Minister Robert Habeck udał się na forum ekonomiczne w Davos, gdzie spotkał się ze swoimi odpowiednikami z Wielkiej Brytanii (Jonathan Reynolds), Ukrainy (Yuliia Svyrydenko) i Mołdawii (Dumitru Alaiba).

23.01.2025	Berlin	Rząd federalny przyjął kompleksowy pakiet środków dotyczących gwarancji kredytów eksportowych w ramach komisji międzyresortowej. Na tle zmian geoeconomicznych możliwości udzielania tego typu gwarancji ulegną rozszerzeniu: zmniejszone zostały warunki kwalifikowalności oraz obowiązki sprawozdawcze. Gwarancjami objęty też będzie eksport broni.
29.01.2025	Berlin	Rząd federalny przyjął plan działania dla handlu elektronicznego. Celem planu jest poprawa egzekwowania przepisów wobec platform handlu internetowego i przedsiębiorców zarówno z UE, jak i państw trzecich w tym. Wzmocniony ma zostać nadzór rynku, a jeżeli firmy nie wywiążą się ze zobowiązań informacyjnych i sprawozdawczych, platformy handlu internetowego będą zmuszone zablokować ich konta.
29.01.2025	Kolonia	Pod auspicjami ministerstwa gospodarki uruchomiono Space Innovation Hub – internetową platformę dla start-upów, firm, inwestorów, instytucji publicznych i środowiska akademickiego. Hub ma oferować dostawcom technologii i usług kosmicznych możliwość bezpośredniej współpracy z potencjalnymi użytkownikami i nawiązywania współpracy.
29.01.2025	Bruksela	Komisja Europejska przedstawiła „Kompas konkurencyjności dla UE”. Dokument zawiera ogólne ramy polityki gospodarczej nowej Komisji Europejskiej na najbliższe pięć lat i będzie podstawą bardziej konkretnych działań w trakcie nowej kadencji legislacyjnej UE do 2029 r. Dokument nawiązuje silnie do „Raportu Draghiego”.
31.01.2025	Berlin	Bundestag przyjął trzy projekty ustaw dotyczących gospodarki w tym nowelizację ustawy o statystyce handlu zagranicznego oraz ustawę o planie gospodarczym ERP. Progi sprawozdawczości zostały podwyższone dzięki lepszej dostępności danych z krajów partnerskich UE, co zmniejszy liczbę firm zobowiązanych do przekazywania informacji o 51%. Plan ERP ma na celu lepsze wsparcie sektora małych i średnich przedsiębiorstw

